

داستانی گزارش

منابع مختلف را بشناسید

سه گروه نفت خام غیر متعارف

منابع مختلف، نفت خام غیر متعارف را به سه گروه مختلف تقسیم کرده‌اند. این سه گروه عبارتند از: شن‌های نفتی، نفت فوق سنگین و سنگ‌های رسی نفتی (نفت‌شیل).

● **شن‌های نفتی:** شن‌های نفتی به شن‌های قیرآلود یا شن‌های آغشته به نفت خام گفته می‌شود. در برخی منابع از آنان با عنوان «بی‌تومین طبیعی» یاد شده است. در این نوع منابع، جداسازی نفت خام بسیار مشکل و پرهزینه خواهد بود.

● **نفت فوق سنگین:** شاید بتوان نفت فوق سنگین را نزدیک ترین گروه از منابع نامتعارف به انواع نفت خام متعارف قلمداد کرد. با این حال، این نفت خام دارای درجه API بسیار پایین (متناسب به مقادیر کمتر از ۱۰)، گرانی و غلظت بالا و همراه با درصد بالایی از فلزات و گوگرد است.

● **سنگ‌های رسی نفتی:** سنگ‌های رسی نفتی به دسته‌ای از سنگ‌ها اطلاق می‌شود که دارای مواد آلی (هیدروکربوری) به میزان کافی باشند. این نوع سنگ‌ها در دامنه وسیعی از طبیعت (آب‌های شیرین، دریاچه‌های نمکی و باتلاق‌های رسوبی)، یافت می‌شود. تولید نفت از این مخازن مستلزم شرایط پیچیده و متأثر از عوامل متعددی است.

اطلاعات منتشر شده نشان می‌دهد ذخایر انواع نفت نامتعارف در بیش از چهار میلیارد بشکه معادل نفت خام است. کشورهای کانادا، ونزوئلا و آمریکا به ترتیب دارای بیشترین منابع نفتی غیر متعارف هستند.

پراکندگی جغرافیایی منابع نفت نامتعارف: توزیع جغرافیایی منابع نفتی نامتعارف، همانند منابع متعارف، به صورت گسترده و پیکنواخت در سراسر نقاط جهان صورت‌گرفته است. برخلاف منابع متعارف بخش اعظم منابع غیر متعارف در آمریکای شمالی و آمریکای لاتین قرار دارد.

داستانی گزارش

گاز های پنج گانه غیر متعارف

گازهای نامتعارف به پنج گروه عمده تقسیم می‌شوند. این گروه‌ها عبارتند از: سنگ‌های رسی گازی (نشیل گاز)، گازهای متان حاصل از بسترهای زغال‌سنگ، هیدرات‌های گاز، گاز حاصل از فرآیندهای بیوژنیک و ماسه‌سنگ‌های بسیار متراکم گازی. در این بخش هر یک از منابع فوق به صورت اجمالی معرفی شده‌اند.

● **سنگ‌های رسی گازی:** به سازه‌های رسوبی اطلاق می‌شود که شامل مواد معدنی، کوارتز و مواد رسی هستند. بخش زیادی از گاز تشکیل شده در این سنگ‌های رسوبی (سنگ مخزن)، به سمت سنگ‌های دارای تخلخل و نفوذپذیر حرکت می‌کند.

منابع فوق در مکان‌هایی یافت می‌شوند که سنگ مخزن‌های متعارف برای شکل‌گیری گاز طبیعی وجود ندارد. به همین علت انتظار می‌رود منابع سنگ‌های رسی گازی پرشمار باشند. تقریباً تمام ذخایر ایالات متحده در سنگ مخزن‌های با قدمت بالا واقع شده‌اند. در عوض، در خلیج مکزیک، گاز در سنگ مخزن‌های با قدمت کمتر یافت شده است. قدمت و عمق منابع گازی یافته شده در شیل‌ها این اطمینان را به دست می‌دهند که منابع هیدروکربوری به صورت گازی شکل بوده و اساساً به همراه گاز، نفت وجود ندارد. عمق گاز محبوس در شیل‌ها متغیر است. در اغلب موارد این عمق، نسبت به منابع متعارف، کمتر است.

● **هیدرات‌های گازی:** این گازها در کریستال‌های یخی محبوس بوده و این توده‌های یخ عمدتاً تا ته اقیانوس‌ها قرار دارند. حجم این گازها بیش از سایر منابع گازی بوده‌اما تولید آنها نیاز به فناوری موجود توجیه‌پذیر نیست.

● **گازهای بستر زغال‌سنگ:** این منابع گاز طبیعی موجود در بسترهای زغال‌سنگی را شامل می‌شود.

● **گازهای بیوژنیک:** این گاز هم در بسترهای زغال‌سنگی یافت می‌شود با این تفاوت که نسبت به گازهای قبلی، حاصل فرآیندهای بیوژنیک است.

● **گاز حاصل از توده‌های رسی متراکم:** این گاز در توده‌های شنی بسیار متراکم و تخلخل بسیار پایین محبوس است. به دلیل عدم امکان تولید اقتصادی با حفر چاه‌های عمودی این منبع جزو منابع غیر متعارف دسته‌بندی شده است.

● **توزیع جغرافیایی سنگ‌های رسی گازی:** از حدود ۷۰۰ ناحیه که برای سنگ‌های رسی گازی شناسایی شده، تاکنون تنها کمتر از ۱۵۰ ناحیه یعنی حدود ۲۰ درصد، در منطقه آمریکای شمالی بهره‌برداری شده است. علاوه بر آمریکای شمالی، روسیه، آفریقا، اروپا و اقیانوسیه در رتبه‌های بعدی قرار دارند. منطقه خاورمیانه در این زمینه دارای جایگاه مناسبی در جهان نیست.

«شهروند» از وضع رقیب جوان و گران نفت و گاز متعارف گزارش می‌دهد

جنگ آشکار «منابع نامتعارف انرژی» با متعارف‌ها

◀ نامتعارف‌ها به جنگ متعارف‌ها آمده‌اند

کیومرث حیدری

مشاور پژوهشگاه نیرو

طی سال‌های اخیر بحث‌های مختلفی در زمینه منابع نفت و گاز نامتعارف و تأثیر آن بر بازار نفت، قیمت، امنیت و دیپلماسی انرژی، محیط زیست و... مطرح شده است. هر چند از پیدایش و استخراج این منابع نامتعارف سال‌ها می‌گذرد اما طی سال‌های اخیر که آمریکا به عنوان یکی از بزرگترین دارندگان ذخایر غیرمتعارف جهان تولید نفت خود را از طریق این منابع افزایش داد و بخشی از سهم سازمان اوپک را تصاحب کرد، اهمیت آن بیش از پیش خودنمایی کرد. به طوری که برخی از اعضای اوپک با هدف خارج کردن نفت غیرمتعارف سیاست افزایش تولید و عرضه را به منظور کاهش قیمت‌ها و غیراقتصادی شدن تولید نفت نامتعارف امریکادنبال می‌کنند.

معرفی منابع نامتعارف

تعریف دقیق و تفکیک منابع نفت و گاز نامتعارف از منابع متعارف اگر نه غیر ممکن اما بسیار دشوار است. برخی منابع تفاوت جدی در روش استخراج نفت و گاز غیرمتعارف نسبت به انواع متعارف را به عنوان معیار تمایز این دو معرفی کرده‌اند. با این حال به نظر می‌رسد این تعریف نمی‌تواند جامع و مانع باشد. در برخی متون، شن‌های نفتی و نفت فوق سنگین به واسطه وجه گرانی و بالا، درجه (API) پایین، میزان اسید بالا و مقدار بالای نیتروژن، اکسیژن، سولفور و فلزات سنگین از نفت خام متعارف منفک شده است. منابع نامتعارف را نمی‌توان مجموعه یکنواختی محسوب کرد. در میان منابع نامتعارف، ماسه‌های بسیار متراکم گازی را نظر سطح تکنولوژی و هزینه تولید، نزدیک‌ترین گروه به منابع متعارف و در نقطه مقابل سنگ‌های رسی نفتی محسوب می‌شوند. سنگ‌های رسی گازی نفت‌سنگین و گاز بسترهای زغال‌سنگ در میانه این طیف قرار دارند. هر چند این تقسیم‌بندی مطلق نیست.

سابقه منابع غیر متعارف

اولین چاه تجاری گاز که در ایالات متحده در سال ۱۸۲۱ در ایالت نیویورک حفر شد، مسال با بیش از حفر چاه نفت توسط درک، یک چاه شیل گازی بود. بنابراین مقادیر ناچیزی از گاز از طریق مخزن‌های عمیق و شکافتار تولید شد. کشف سنگ‌های رسی گازی را باید از بهره‌برداری تجاری از آنها متمایز کرد. در حالی که مورد اول از قدمتی بسیار طولانی برخوردار است، بهره‌برداری تجاری از سنگ‌های رسی گازی دارای سابقه‌ای طولانی نیست. آنچه موجب اصلاح تفکر رایج درباره منابع گازی نامتعارف شده است، طراحی و به کارگیری فناوری‌هایی است که موجب افزایش نفوذپذیری سنگ مخزن و بنابراین نرخ تولید گردیدند.

بر آورد حجم منابع غیر متعارف

تاکنون، به جز ایالات متحده و چند کشور دیگر، هنوز برآوردی ملی و جامع در رابطه با حجم منابع شیل گاز انجام نشده است. با وجود عدم انجام مطالعات جامع اکتشافی توسط تمام کشورهای جهان، برخی کشورها مطالعاتی را در زمینه تخمین میزان منابع غیر متعارف انجام داده و نتایج حاصل توسط مراجع رسمی نیز منتشر شده است. فعالیت‌های اکتشافی محدودی صورت گرفته و اطلاعات وسیعی در زمینه در دسترس نیست. این فعالیت‌ها برای کشورهای اتریش، استرالیا، کانادا، چین، فرانسه، آلمان، مجارستان، هند، نیوزیلند، لیبی، پاکستان، آفریقای جنوبی، سوئد، انگلیس و آمریکا انجام شده است. اغلب این کشورها فاقد منابع غنی نفت و گاز متعارف بوده و عمدتاً مصرف کننده اصلی انرژی محسوب می‌شوند. براساس اطلاعات جمع‌آوری شده توسط شورای جهانی انرژی، حجم منابع گازی نامتعارف حدود ۱۴۸۰۳ تریلیون فوت مکعب برآورد شده است. اگر این آمار قابل اتکا فرض شود، نگاه حجم منابع نامتعارف بالغ بر دو برابر منابع متعارف خواهد بود.

تفصیل فناوری در تولید منابع نامتعارف

حفری اولین چاه تجاری برای تولید گاز از منابع نامتعارف در سال ۱۸۲۱ در ایالات متحده انجام شده و مشکل اصلی، عدم تناسب سطح فناوری نفتی و حفاری و نفتی به دو شیوه حفاری سطحی و حفاری در عمق (عمق) قابل استخراج است. در شیوه اول، شن‌های آغشته به نفت به صورت فیزیکی به محل حفاری انتقال یافته و پس از پایان جداسازی بی‌تومین، سنگ‌های رسی گازی و گازهای متراکم، شامل شکاف هیدرولیکی و حفاری آفتی به منظور ایجاد امکان تسریع در جریان مواد هیدروکربوری و هدایت آن به چاه‌های تولیدی و استخراج نفت (در حین میدان) اقدام می‌شود. سنگ‌های رسی نفتی ممکن است به صورت مستقیم (مانند زغال‌سنگ) به عنوان سوخت مورد استفاده قرار گرفته یا با حرارت دادن در غیاب اکسیژن به نفت تبدیل شوند. تولید نفت از سنگ‌های رسی نفتی نیز، همانند شن‌های نفتی، به دو شیوه حفاری سطحی یا در جا صورت می‌پذیرد. فناوری استخراج برای سه حمل، گاز بسترهای زغال‌سنگی، سنگ‌های رسی گازی و گازهای متراکم، شامل شکاف هیدرولیکی و حفاری آفتی به منظور ایجاد امکان تسریع در جریان مواد هیدروکربوری و هدایت آن به چاه‌های تولیدی است. توجیه به ویژگی‌های خاص مخازن منابع نامتعارف، حفاری و تولید نفت و گاز از این مخازن از پیچیدگی بالایی برخوردار است. حفاری عمودی، اولین گزینه برای برداشت نفت و گاز از مخازن منابع متعارف است. این روش از سال ۱۸۵۰ تاکنون مورد استفاده

به عبارت دیگر هزینه تولید معادل یک بشکه نفت خام، در دامنه ۵۰ تا ۱۲۰ دلار قرار دارد.

به جز موارد استثنا، هزینه تولید هر گیگاژول منابع نفت متعارف در دامنه ۱٫۶ تا ۶٫۶ دلار، یعنی بین ۹ تا ۴۰ دلار برای هر بشکه، قرار می‌گیرد. هزینه‌های تولید گازهای نامتعارف برای گازهای متراکم در دامنه ۲٫۶ تا ۷٫۶ دلار برآورد می‌شود. هزینه‌های تولید گیگاژول گاز بسترهای زغال‌سنگی و ۳٫۸ تا ۸٫۶ دلار برای هر گیگاژول سنگ‌های رسی گازی است. هزینه تولید منابع گازی متعارف در دامنه ۵ تا ۵٫۷ دلار برای هر گیگاژول قرار می‌گیرد.

باید توجه داشت هزینه تولید تنها بخشی از قیمت بازار محسوب می‌شود. هزینه انجام معامله، هزینه حمل‌ونقل (مسائل بیمه)، مالیات بر مصرف انرژی و در نهایت تأثیر بهبود ضریب امنیت تأمین انرژی نیز می‌توانند بر قدرت رقابت‌پذیری منابع مختلف تولید نفت تأثیر گذار باشند.

عدم قطعیت در توسعه و تولید منابع نامتعارف
تولید نفت خام از منابع نامتعارف نیز با عوامل متعددی مواجه است که موجب تشدید عدم اطمینان می‌شوند. برخی مطالعات عوامل عدم اطمینان در تولید و عرضه نفت خام نامتعارف را در گروه‌های مختلفی مانند فناوری، منابع، رقابت، سطح تقاضا، مسائل زیست‌محیطی و اجتماعی و... دسته‌بندی کرده‌اند. اساساً یکی از ملاحظات تفاوت نفت خام متعارف و نامتعارف، سطح فناوری مورد نیاز برای اکتشاف و تولید نفت خام است. فناوری لازم برای تولید منابع نامتعارف از پیچیدگی بالاتری برخوردار است. علاوه بر اهمیت ابداع فناوری مورد نیاز برای اکتشاف و تولید نفت از منابع نامتعارف، امکان دسترسی به این فناوری بین کشورهای مختلف دارنده منابع نامتعارف نیز تعیین‌کننده است. بنابراین فناوری یکی از عوامل ایجاد و تشدید عدم اطمینان در این حوزه است. تولید منابع نامتعارف، مستلزم وجود منابع مختلفی از جمله آب، انرژی، مالی، انسانی و... است. دسترسی به این منابع و تداوم آن معمولاً با عدم قطعیت همراه است. با فرض دسترسی به فناوری و منابع لازم، رقابت در تأمین انرژی به شیوه‌های دیگری می‌تواند موجب بروز عدم اطمینان در تولید نفت خام از منابع نامتعارف، علاوه بر آلودگی‌های ناشی از مصرف سوخت‌های فسیلی، در سمت عرضه می‌تواند موجب آلودگی خاک، سفره‌های آب زیرزمینی و آب‌های جاری، تشدید بی‌ثباتی‌ها در انسان و آلودگی هوا شود. این امر می‌تواند موجب ایجاد و تشدید واکنش‌های اجتماعی شود. در بخش تقاضا، تغییرات تقاضای مصرف کنندگان از اهمیت مستلزم هزینه‌های بالایی معنی است. در صورتی که در این سطح قیمت، تقاضا از کمات لازم برخوردار نباشد، امکان بازگشت سرمایه‌گذاری‌های انجام شده وجود نخواهد داشت. بنابراین بخشی از عوامل عدم اطمینان نیز به این حوزه بر می‌گردد.

تهدیدهای منابع متعارف

منابع نامتعارف از جهات مختلف، بر معادلات جهانی بازار انرژی تأثیر قابل توجهی بر جای خواهند گذاشت. توزیع نامتوازن این منابع نسبت به منابع متعارف، می‌تواند بر قدرت و نفوذ کشورهای دارنده منابع متعارف تأثیر منفی بگذارد. از سوی دیگر وجود مخازن منابع نامتعارف و فناوری تولید نیز کشورهای غربی به ویژه ایالات متحده می‌تواند موازنه قدرت مبتنی بر انرژی را به نفع این کشور و هم‌پیمانان آن تداوم دهد. تولید انرژی از منابع نامتعارف، تابه‌حال، پرهزینه‌تر و دارای آثار نامطلوب زیست‌محیطی بوده است. با این حال ورود اغلب میادین نفتی جهان به دوره‌های دوم و سوم که موجب افزایش معنی‌دار هزینه‌های تولید نفت متعارف شده و آثار منفی زیست‌محیطی تولید نفت خام از این منابع را افزایش می‌دهد، شرایط را به نفع منابع نامتعارف تغییر خواهد داد. باید به این نکته توجه داشت به موازات گرایش به سمت منابع نامتعارف و پذیرش هزینه‌های بالای تأمین انرژی از طریق انرژی و منابع نامتعارف می‌دهند، هزینه تولید نفت فوق سنگین در دامنه ۶۶ تا ۱۳۱٫۱ دلار برای هر گیگاژول قرار می‌گیرد. این بدین معنی است که هزینه تقریبی تولید معادل یک بشکه نفت خام، در دامنه ۴۰ تا ۸۰ دلار قرار دارد. با توجه به پیچیدگی بالاتر فرآیند استخراج و تولید و ارزش حرارتی کمتر حجم نفتی در دسترس، این نفت حاصل از توده‌های رسی متراکم در مقایسه با نفت فوق سنگین، انتظار می‌رود تولید نفت از سنگ‌های رسی نفتی پرهزینه‌تر باشد. هزینه تولید این حامل بین ۸۲ تا ۱۹۷٫۷ دلار برای هر گیگاژول گزارش شده است.

گونه‌های گیاهی و جانوری تقسیم‌بندی کرد. با توجه به ضرورت مصرف انرژی برای تسهیل استخراج و تولید منابع نامتعارف، مقداری از این منابع از طریق مصرف سوخت وارد هوا می‌شود. بسته به نوع انرژی مصرفی، میزان آلاینده‌های این بخش متفاوت خواهد بود. (از سال ۲۰۰۰) از شیوه‌های حفاری دیگری است که با نتایج سطح فناوری مورد استفاده قرار گرفته‌اند. در حفاری عمودی، چاهی به عمق مورد نظر حفر می‌شود. مخزن، تولید نفت یا گاز صورت می‌گیرد. در شکاف هیدرولیکی یک و چند مرحله‌ای، با انجام حفاری عمودی، در مرحله بعدی آب به همراه برخی افزودنی‌ها مانند ماسه‌های ریز و با فشار زیاد به بدنه مخزن (سنگ مخزن) وارد شده و تخلخل حفری نافوذپذیری سنگ مخزن را افزایش می‌دهد. در حفاری آفتی به همراه شکاف هیدرولیکی، پس از انجام حفاری عمودی و ورود نفت، تخلخل با نفوذپذیری سنگ مخزن را افزایش می‌دهد. در حفاری آفتی به همراه شکاف هیدرولیکی، پس از انجام حفاری عمودی و ورود به لایه حاوی مواد هیدروکربوری (سنگ مخزن)، اقدام به حفاری آفتی کرده و در طول بخش آفتی چاه، شکاف‌های هیدرولیکی همانند حالت قبیل ایجاد می‌شود. با توجه به گرانی بالای منابع نفتی نامتعارف، یکی از راهکارهای مورد استفاده، افزایش دمای منابع نامتعارف به منظور کاهش درجه ویسکوزیته و افزایش بازدهی تولید است. برای این منظور راهکارهای متفاوتی مورد استفاده قرار می‌گیرد. یکی از راهکارهایی که به صورت عملیاتی مورد استفاده قرار گرفته است، انجام حفاری‌های موزای است. در این حالت دو یا چند چاه ترکیبی (عمودی - آفتی) حفر می‌شود. در مرحله بعد برخی از چاه‌ها به منظور تزریق بخار آب، با هدف کاهش درجه گرانی، مورد استفاده قرار گرفته و چاه‌های دیگر، تولید نفت را انجام می‌دهند.

به عنوان یک روش جایگزین، شرکت زمینس امکان استخراج و جداسازی آسان تر نفت از حرات زمین را فراهم کرده است. در این روش باید حرات زمین را افزایش داد. این امر از طریق حفر کانال‌های افقی و قرار دادن کپل‌های ویژه عملی می‌شود. تفاوت مهم این روش، با روش‌های قبلی این است که گرمایش زمین از طریق ایجاد میدان‌های الکترومغناطیسی صورت می‌گیرد. بنابراین نیاز به گرمایش تولید و تزریق بخار نخواهد بود. این فناوری با همه‌تأثیرات حال آزمایش و تکمیل است. به کارگیری آن در مقیاس وسیع می‌تواند سبب تسریع بهره‌برداری از منابع نفتی نامتعارف شود.

اهمیت انرژی و آب برای تولید

توسعه و تولید منابع نامتعارف نفت و گاز مستلزم به کارگیری فرآیندهای فناوری‌های نفت که به منظور معنی‌داری از نظر انرژی مورد نیاز، هزینه و آثار زیست‌محیطی، نسبت به منابع متعارف، متفاوتند. تولید نفت از این منابع نیاز شدیدی به آب دارد. برخی منابع میزان آب مورد نیاز برای تولید هر بشکه بی‌تومین از شن‌های گازی را بیش از ۳ بشکه برآورد کرده‌اند. در حال حاضر مجوزهای صادر شده در کانادا برای بهره‌برداری از منابع شن‌های نفتی روزانه معادل ۵۹۰ میلیون مترمکعب آب نیاز دارد. این میزان آب تقریباً معادل مصرف روزانه یک شهر ۳ میلیون نفری است. تولید نفت نامتعارف یک فرآیند انرژی‌بر است. در منابع متعارف، میزان انرژی مصرفی حدود ۶۰ درصد انرژی تولیدی است. انرژی مورد نیاز برای تولید نفت فوق سنگین ۲۰ تا ۲۵ درصد انرژی تولیدی برای شن‌های نفتی حدود ۳۰ درصد است. این نسبت برای سه حمل گازهای متراکم، گاز بسترهای زغال‌سنگی و هیدرات‌های گازی نسبتاً پایین است. استخراج هر بشکه نفت از سنگ‌های رسی نفتی مستلزم مصرف ۲۵۰ تا ۳۰۰ کیلووات ساعت انرژی برق است. در کانادا برای تأمین حرارت تولید شن‌های گازی در طول ۳۰ میلیارد مترمکعب گاز برای تأمین حرارت و ۱۵ میلیارد مترمکعب برای غنی‌سازی بی‌تومین صرف شده است. در همین رابطه شاخص نسبت بخار، به نفت معرفی شده است. برخی شرکت‌ها مدعی حصول به مقدار ۲۵٪ برای این نسبت شده‌اند. در کانادا این نسبت، برای دو شیوه رایج در آن کشور، بین ۲۲ تا ۳۴ درصد است. گاز طبیعی یکی از منابع اصلی برای تأمین حرارت فرآیند تولید است. در برخی گزینه‌های جدید، استفاده از تکنولوژی هسته‌ای برای تأمین حرارت مورد نیاز مطرح شده است. بنابراین، یکی از شرایط مهم استخراج و تولید منابع نامتعارف، وجود منابع کافی برای تأمین انرژی اولیه مورد نیاز در فرآیند استخراج و فرآوری است.

آثار زیست‌محیطی منابع نامتعارف

آثار زیست‌محیطی منابع نامتعارف در سمت تولید را می‌توان براساس سلامت انسان، آب، هوا، خاک و

نرخ‌نامه

بازار سکه و طلا		
نوع	قیمت	تغییر
سکه طرح قدیم	۸۹۶۰۰۰	▼
سکه طرح جدید	۸۹۶۰۰۰	▼
نیم سکه	۴۵۶۰۰۰	▼
ربع سکه	۲۵۷۰۰۰	▼
سکه یک گرمی	۱۶۸۰۰۰	▼
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۹۱۸۱۰	▼

بازار ارز

نوع ارز	بازار آزاد	تغییر	مبادلاتی	تغییر
دلار آمریکا	۳۳۰۰۷	▼	۲۹۴۰	▲
یورو	۳۶۸۵	▼	۳۲۵۶	▼
پوند انگلیس	۵۱۷۲	▼	۴۵۹۰	▼
درهم امارات	۸۹۹	▼	۸۰۰	▲

بازار جهانی

نوع	قیمت (دلار)	تغییر
هراونس طلا	۱۱۶۸٫۷	▲
نقره	۱۵٫۶۶	▼
هر بشکه نفت اوپک	۵۸٫۷۹	-
هر بشکه نفت برنت	۶۱٫۶۹	▼

نرخ برابری ارزها

تغییر	تغییر	تغییر
یورو به دلار	۱٫۱۱۱۴	▲
پوند به دلار	۱٫۵۶۳۳	▼
دلار به درهم	۳۶۷۳۰	▼

بازار سرمایه

بورس در آستانه کانال ۶۵ هزار تایی

شهروند | بازار سرمایه ایران در هفته گذشته بیشتر از همیشه متوناب مذاکرات هسته‌ای را تجربه کرد و به نظر می‌رسد بورس با همه ابهامات و حرف و حدیث‌ها آماده شنیدن خبرهای خوش از وین است. در هفته گذشته شاخص کل تهران پس از مدت‌ها برای لحظاتی وارد کانال ۶۵ هزار تایی شد. حال باید منتظر ماند تا واکنش بازار سرمایه را به عنوان متأثرترین بخش اقتصاد از مذاکرات در هفته جاری دید. در هفته گذشته، سهم ملیپار و ۴۹ میلیون سهم و حق تقدم به ارزش ۶ هزار و ۵۶۹ میلیارد ریال در بورس اوراق بهادار تهران معامله شد. در این مدت ۱۸ هزار و ۳۶۰ خریدار در ۲۲۷ هزار و ۱۸۰ دفعه به داد و ستد پرداختند. شاخص کل بورس اوراق بهادار نیز در هفته‌ای که گذشت، با افزایش ۰٫۰۱ درصدی به ۶۴ هزار و ۶۸۱ میلیارد رسید.

در این حال شاخص صنعت در آخر هفته، روی عدد ۵۲ هزار و ۹۶۳ واحد ایستاد. شاخص بازار اول به ۴۶ هزار و ۷۰۳ واحد و شاخص بازار دوم به ۱۰ هزار و ۳۰۸ واحد رسید. در ادامه، بورس اوراق بهادار تهران در روز چهارشنبه ۱۰ هزار و ۳۰۸ واحد خریدار و ۷۰ بره اوراق مشارکت به ارزش ۱۷۴ هزار و ۱۹۷ میلیارد ریال در بورس اوراق بهادار خریداری شده است.

راه‌اندازی صندوق سرمایه‌گذاری جسورانه در فرابورس

امیر هامونی، مدیرعامل فرابورس از راه‌اندازی نخستین صندوق سرمایه‌گذاری جسورانه در آینده نزدیک خبر داد و گفت: به منظور عضویت و حضور بازار سرمایه ایران در مجامع بین‌المللی بورس‌ها گروهی از مشاوران حقوقی خارجی را برای تأمین هزینه‌های صندوق تشکیل و راه‌اندازی صندوق سرمایه‌گذاری جسورانه گفت. در صورت موافقت سازمان بورس و نهایی شدن جزئیات امیدنامه صندوق سرمایه‌گذاری جسورانه (تأویران) با هدف شکوفایی نوآوری‌ها و اختراعات نخستین صندوق از این دست راه‌اندازی خواهد شد.

آگهی تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای انجام خدمات نظافت و امور آبدارخانه‌ها

نوبت دوم

مرکز آمار ایران در نظر دارد مناقصه عمومی یک مرحله‌ای انجام خدمات نظافت و امور آبدارخانه‌ها را به شماره مناقصه ۵۰۷/۱۳۰۰۰/۹۴۳/۲۰۰ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) به آدرس: www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیک و جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

تاریخ انتشار مناقصه در سامانه: از ساعت ۸:۰۰ مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۰۸
مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سامانه: تا ساعت ۱۵ مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۱۶
مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: تا ساعت ۱۶ مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۲۵
زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۸ مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۳۰
اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گر جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه: آدرس: تهران - خیابان فاطمی - نبش رهی معیری - مرکز آمار ایران - امور حقوقی و قراردادهای تلفن: ۰۲۱ - ۸۵۱۰۵۵۱۹
اطلاعات تماس سامانه تدارکات الکترونیک دولت جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس سامانه: ۰۲۱ - ۲۷۳۱۱۳۱۳
دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

م/الف/۱۱۰۳